

Vergaderjaar 2023–2024

33 529

Gaswinning

Nr. 1209

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 januari 2024

Op 6 oktober 2023 (Kamerstuk 33 529, nr. 1175) heb ik uw Kamer geïnformeerd over de concrete vormgeving van de maatregelen die het kabinet naar aanleiding van de parlementaire enquête heeft aangekondigd in de schadeafhandeling. Maatregelen die de schadeafhandeling in Groningen en Noord-Drenthe ruimhartiger en bovenal, milder, makkelijker en menselijker maken. De uitvoering hiervan is inmiddels in volle gang¹.

In navolging hiervan heb ik tijdens het Commissiedebat Mijnbouw/Groningen op 16 oktober 2023, naar aanleiding van de motie van de leden Nijboer en Beckerman (Kamerstuk 33 529, nr. 1181), toegezegd te onderzoeken of en hoe schade die in het verleden is afgewezen door de NAM, de zogeheten «B- en C- schade»², alsnog kan worden vergoed en de Kamer hier op korte termijn over te informeren.

Met het IMG heb ik de afgelopen periode de omvang en aard van deze groep in kaart gebracht. De NAM, respectievelijk het Centrum Veilig Wonen (CVW), heeft in het verleden (tot 31 maart 2017) ruim 96.400 schademeldingen behandeld op circa 24.000 adressen. In die periode gold er nog geen wettelijk bewijsvermoeden. Dat betekent dat deze schademeldingen op een andere wijze, naar kan worden aangenomen veelal strenger, zijn beoordeeld dan schademeldingen die met toepassing van het bewijsvermoeden door het IMG of zijn voorloper de Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen (TCMG) zijn afgehandeld. De Tijdelijke wet Groningen staat het op dit moment niet toe dat het IMG schades die de NAM heeft afgehandeld generiek gaat herbeoordelen.

¹ Kamerbrief Voortgang uitvoering PEGA-maatregelen III (januari 2024) – d.d. 22 januari 2024

² Bij de beoordeling classificeerde de NAM schades met de letters A, B, en C. Waarbij C staat voor de afgewezen schades, B voor de schades die deels zijn afgewezen. A staat voor de toegewezen schades.

De registratie van de afhandeling van de schademeldingen door de NAM en de op basis daarvan beschikbare informatie, is verre van eenduidig gebleken. Hieruit is bijvoorbeeld niet goed af te leiden of alle schade behandeld is, welke schade is vergoed en welke schade is afgewezen. Daarbij heeft een deel van de gedupeerden de beoordeelde schade inmiddels hersteld, al dan niet met een (gedeeltelijke) vergoeding, terwijl anderen dat niet hebben gedaan. Sommigen van hen zijn verhuisd, hebben hun woning verkocht of het eigenaarschap opgegeven in verband met bijvoorbeeld een echtscheiding. Sommigen hebben zelf een uitvoerige administratie bijgehouden van bijvoorbeeld niet vergoede herstelwerkzaamheden, maar velen naar verwachting ook niet.

Deze verkenning leidt dus tot praktische en reële uitvoeringsvraagstukken, die naar voren komen in de verkenning van mogelijkheden om bepaalde schade alsnog te vergoeden. Evenzo brengt het dilemma's met zich mee over het creëren van weer nieuwe, moeilijk uitlegbare verschillen tussen gedupeerden. Het brengt mij tot de conclusie dat een eenvoudige, of «*one size fits all*» oplossing simpelweg niet voorhanden is. Dat laat onverlet dat ik het ontzettend goed begrijp dat bewoners met afgewezen NAM-schades zich benadeeld voelen. Zij hebben soms noodgedwongen en via moeizame procedures schade door de NAM of het CVW laten behandelen omdat er op dat moment geen alternatief was, en ik herken het gevoel van onrechtvaardigheid dat daar het onvermijdelijke gevolg van is. Hierna licht ik toe welke mogelijkheden er zijn en welke vervolgstappen ik zet.

Aanvullende vaste vergoeding

Voor Groningers die in het verleden geen of een geringe schadevergoeding ontvingen en nooit de mogelijkheid hebben gehad om te kiezen voor de eenmalige vaste vergoeding, heeft het IMG de aanvullende vaste vergoeding ontwikkeld. Deze aanvullende vaste vergoeding (AVV) is bedoeld om verschillen te verkleinen die tussen bewoners met vergelijkbare schade zijn ontstaan bij de afhandeling daarvan. Zoals aangekondigd in mijn brief aan uw Kamer op 6 oktober jl., wordt samen met de vaste eenmalige schadevergoeding, ook de AVV verhoogd naar € 10.000. Dat betekent dat op elk adres waar in het verleden een lager schadebedrag dan € 10.000 is uitgekeerd, dit bedrag kan worden aangevuld tot € 10.000. Ook op de adressen waar de NAM schades in het verleden heeft afgehandeld zal het IMG de bewoners de AVV aanbieden als zij bij het IMG een schademelding hebben gedaan of alsnog een schademelding doen. Het IMG schat op basis van een eerste inventarisatie in dat dit voor een substantieel deel van deze groep kan leiden tot een extra vergoeding. Omdat het gaat om een forfaitair bedrag en de aanvullende vergoeding via de bestaande systemen kan worden uitgekeerd, zonder verder onderzoek naar of op basis van schadedossiers, is de AVV goed uitvoerbaar en kan deze snel worden uitgekeerd. Daarbij zorgt de AVV in principe niet voor nieuwe verschillen, omdat de keuze voor een forfaitaire vergoeding tot € 10.000 ook voor andere gedupeerden beschikbaar is.

De aanvullende vaste vergoeding zal niet voor iedereen uitkomst bieden. Bewoners met omvangrijkere schade die eerder door de NAM of het CVW is behandeld en (gedeeltelijk) afgewezen, zullen hier mogelijk onvoldoende oplossing in zien. De wens van de Kamer om deze schade opnieuw te laten beoordelen kan ik dan ook goed volgen. Om de redenen die ik hierboven heb beschreven, is dit echter complex, zowel met het oog op uitvoerbaarheid als met het oog op de wens om geen nieuwe, moeilijk uitlegbare verschillen te creëren.

Vervolg

Omdat ik er zeker van wil zijn dat alle mogelijkheden zijn overwogen, zal EZK met het IMG deze verkenning de komende tijd daarom voortzetten en verdiepen. Het inhuren van een externe partij maar ook het inrichten van een meldpunt voor bewoners zijn oplossingsrichtingen die in de verkenning worden meegenomen. Ook zal ik, samen met het IMG, nadrukkelijk in overleg gaan met de maatschappelijke organisaties en de regio aan de hand van de vergaarde informatie en opgedane inzichten. Ik zal uw Kamer zo snel mogelijk, doch uiterlijk in het najaar van 2024, informeren over de uitkomsten van de verkenning.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
J.A. Vijlbrief